

skønne Dag hen for at se paa et Lokomotiv — et saadant Uhyre havde de aldrig set før. — Som de to gammeldags Folk saa staa og filosofere over „Tingesten“, siger „Mutter“ til „Fatter“: „Det gaar aldrig;“ men „Tingesten“ tog intet Hensyn til de gamle Anskuelse. Pludselig farer Lokomotivet af Sted, og gamle „Mutter“ raabte med Forfærdelse: „Far! det standser aldrig.“

Venner! saadan kan vi lige saa godt sige til os selv med Hensyn til Engelsk. Det er baade Landsproget og Kirkesproget med Tiden. Her er hverken „Om'er“ eller „Men'er“ ved Sagen. Det standser aldrig.

Endnu en Bemærkning. Men hvordan skal vi saa stille os? spørger en stor Del af vort Folk? I Henhold til dette Spørgsmaal har jeg hørt Svar af en tredobbel Art — omtrent saadan: Nogle svarer: „Lad os holde paa det danske Sprog saa længe som muligt.“ Andre svarer: „Nej, lad os bruge det engelske Sprog saa hurtigt som muligt.“ Endelig er der en Del — vistnok den største Del, der giver dette Svar: „Danskheden vil vi se at bevare paa bedste Maade, saa længe som det kan tjene Herrens Sag bedst; men ved Siden deraf vil vi ældre lære det engelske Sprog, det bedste vi kan; men vore Børn skal lære det engelske Sprog, saa fuldkomment, som de kan; thi derved kan de bedst tjene baad Staten, Kirken og Missionen.“

G. B. Christiansen.

(Fortsættes.)

AMERIKANSK LUTHERSK KONGRES.

I Dag, skrives der til os under 21. Jan., holdes der i Chicago en luthersk Kongres, som menes at skulle blive historisk og betegne en ny Periode i den lutherske Kirkes Liv baade i dette Land og i Verden.

Kongressen er sammenkaldt af „The National Lutheran Council“ for at organisere en \$500,000 Reconstruction-Service Kampagne.

Størstedelen af dette Fond agter man at bruge dels i Frankrig, dels i Finland, Estland og Sortehavsprovinser, Resten i andre Dele af Europa, hvor der trænges til Assistance.

Kompagnens Betydning ligger ikke i selve det Faktum at tilvejebringe Midler til Reconstructions-Tjeneste. Ledende Lutheranere tror, at Forsynets Time er slaaet, da den lutherske Kirke i dette Land maa overtage Ledelsen af den lutherske Sag Verden over.

Den Del af Europa, hvor den lutherske Kirke er stærk, ligger i Dag i en kaotisk Tilstand. Bortset fra det Anarki, der hersker, har den lutherske Kirke i Europa indtil denne Dag været under Statskontrol, og den er af den Grund lidet forberedt til at tumle med Tilstandene under nærværende Opløsning af Samfundet. Det er sagt, at Opløsning af den lutherske Kirke i Europa vilde være det alvorligste Slag for Protestantismen, fordi den involverer over 50 Millioner Mennesker omkring i de europæiske Lande.

Ledende Lutheranere i Amerika holder for, at den amerikanske lutherske Kirke kan og bør tage fat og prøve at redde Situationen. De peger paa det Faktum, at den har udviklet et stærkt og giftigt af Statens Kontrol og Støt-kraftigt kirkeligt Liv, uafhængt, at den har bragt Reformations-Idealen om aandeligt Demokrati til heldig Virkeliggørelse. De mener, at se Forsynets Haand i, at medens Kirken indtil fornyligt var delt, saa har Krigens Medførelse og Kravet paa at følge de 250,000 lutherske unge Mænd i Hæren svejet de forskellige Dele sammen til en virksom og kraftig Enhed. De mener, at den i Dag staar rede til og er i en Stilling, saa den uselvsk kan møde det stærkeste Kald til Tjeneste og Ledelse, der er stillet noget Kirkesamfund i den nyere

Tid. De har en Følelse af at den kan og maa bringe de lutherske Kirker i Europa det aandelige Demokrati, som den har udviklet her, at den maa raade, føre og hjælpe dem til dette uafhængige, demokratiske, ordnede Kirkeliv, der karakteriserer den lutherske Kirke i Amerika.

Dette er Hensigten med den Kongres, som træder sammen i Chicago i Dag. Der lægges Planer til at organisere en Hær paa 80,000 „cannassers“, som i Ugen 16.—26. Februar vil besøge enhver Lutheraner og bede om hans Hjælp.

En national Komite er allerede dannet, bestaaende af Dr. F. H. Knobel, Den forenede lutherske Kirke i Amerikas Formand; Past. J. A. O. Stub, National Lutheran Commissions Exekutiv-Sekretær; Hon. E. E. Eilert af New York. Dens Hovedkvarter bliver 437 Fifth Ave., New York. Dr. W. H. Greever og Rev. O. H. Pannkoke er valgt til Ledere af Kampagnen.

The National Lutheran Council vil holde Møde for Organisationsmødet, hvor Dr. H. G. Stub som Council Formand vil føre Forsædet. Dette Raad vil gaa over hele Situationen og træffe Arrangement for straks at sende en Kommission til Europa for at studere Situationen paa nært Hold.

I Organisationsmødet vil Dr. W. H. Greever og Rev. O. H. Pannkoke fremlægge Planer til Organisering af Kampagnen. Begge anses for fremragende Organisatorer inden for den lutherske Kirke.

For Aftenen vil der blive arrangeret et stort Mødemøde for at give et offentligt Udtryk for det forestaaende Arbejde. Talerne ved Mødemødet vil blive Dr. C. J. Smith fra New York og Præsidenten for St. Olaf College, Past. L. Boe. Dr. Smith var ovre i Frankrig som Medlem af den lutherske Kommission, der sendtes til Frankrig, og han er nylig kommen tilbage derfra.

Mange Mænd i offentlige Stillinger her i Landet har vist stor Interesse for National Lutheran Council Planer.

Past. I. Gertsen, vort Samfunds Næstformand, er rejst til det store Møde i Chicago som Repræsentant fra Den forenede dansk-lutherske Kirke i Amerika.

TIL PRÆSTER OG MENIGHEDER I MINNESOTA KREDS.

Dette til Oplysning om, at vor Kredskasse er tom og har været det længe. Paa Grund af den spanske Influenza har vist alle Kirker været lukket for kortere eller længere Tid. Og derfor har der ikke været Anledning til at afholde Missionsmøder i Kredsen.

Jeg beder herved alle Kredsens Præster og Menigheder om at afholde saa mange Missionsmøder som muligt og saa snart som muligt, saa der kan komme Penge i Kassen. Det er jo ad denne Vej, vi faar vore Missionsbidrag ind. Kredsens Kasserer maa udbetale \$155 hvert Kvartal, saa han har allerede maattet laane \$100 for at møde de Bestemmelser, der blev fattet ved sidste Kredsmøde.

Venner, I tror ikke paa at drive Mission med laante Penge, I vil derfor nok hjælpe os ud af Forlegenheden, saa vor Kasse kan komme i god Stand igen.

I broderlig Ærbødhed.
P. M. Petersen, Kredsf.

Danmark

Landbrugsberetning. („Ugeskr. for Landm.“) Faa havde vel ventet, at vi allerede nu (1. Dec.) skulde faa en saa haard Frost, at al Pløjning maatte standse. Frosten har imidlertid været meget „hvid“, med stærk Rim, og ældre, erfarne Folk siger, at den Slags Frost almindeligt er af kort Varighed.

Dette er ogsaa at ønske; thi endnu er der ret meget Pløjearbejde tilbage. Det lange og

trælse Arbejde med Roerne har forsinket hele Efteraarsplanen. Selv om der hurtigt bliver Tøvejen igen, vil det komme til at knibe i de større Landbrug at blive færdig til Julen. I Grunden er det vel for sent at slutte Pløjningen i Aarets sidste Maaned; men Efteraarsarbejdet ligesom gøres mere og mere. En Ændring var maaske her nødvendig. Sikkert har Stevens-Korrespondenten Ret, naar han i denne Forbindelse nævner, at et ham bekendt Landbrugs Jord bliver mere og mere fyldt med Ukrudt, fordi Markerne Aar efter Aar først pløjes i December Maaned.

Frostvejret bliver nu flittigt brugt til Gødningskørsel, som gaar let paa den stivnede Jord. Der bliver herved Lejlighed til at faa Gødningen nedpløjet, hvilket man vel i Almindelighed sætter Pris paa.

For de vist ikke helt faa Landbrug, der ikke har kunnet opfylde Korn-Leveringspligten, og som ifølge Ordre skal have udtærsket til 1. Januar, har der ikke været andet for end at benytte Frostvejret til Tærskning. Denne Forordning kommer mange paa tværs. Man indser heller ikke Nødvendigheden deraf.

Praktisk set er det en Taabelighed at paaligne Landbrugene en større Kornlevering, end disse kan svare til, for saa bagefter at forlange det umulige med Hensyn til Aftærskningen; men vi er desværre forlængst kommen ud i Tilstande, da man ikke en Gang finder Anledning til at protestere mod selv meget graverende Urimeligheder.

Roerne og Kartofflerne er nu vistnok overalt sammenkørt og kulet, mange Steder vel endog saa dækket for Vinteren. Flere Steder har man dog indskrænket sig til første Dækning, hvad der nok er fornuftigt, idet Roerne har godt af at komme af med den Varme, som straks sætter sig i Kulerne paa Grund af løse Blades Forraadelse o. a. Dækning, ad to Gange er ogsaa at anbefale af den Grund, at man derved kan anvende den udmærkede Isolationsdækning med et Lag Halm eller andet porøst Fyld mellem to tynde Jordlag.

Der er god Brug for Roerne til Kreaturerne og navnlig til Malkekøerne, hvis væsentlige Foder bestaar af Roer, Halm og lidt Hø, hvor man er saa heldig at have noget. Det er en trist Vinter at gaa i Møde. Kvægbesætningerne har man i nogenlunde uberørt Tilstand i hvert Fald hvad Produktionsmulighederne angaar, da det jo er de mindst yderlige, der er solgt. Men der er intet eller lidet Kraftfoder at virke med.

Det fremkomne Tilsagn fra Ernæringsraadet om Hjælp med Klid er i mange Egne blevet en stor Skuffelse, idet det har vist sig, at Klidene først skulde produceres. Svinemelet var rigeligere til Stede; men, som det har vist sig, ofte i meget uheldig Tilstand: muggent og lign.

Den nye Kløver i Udlaagsmarkerne staar gennemgaaende godt, mange Steder vel næsten kraftigere, end maaske godt er. Fra enkelte Korrespondenter meddeles der om ret slemme Angreb af Bagervampen.

Den spanske Syge. København, 22. Novbr. I Aftes er en 28aarig Assistent i Ministeriet Aage Hytt, der laa syg af spansk Syge, under et Anfald af Feberildelse sprungen ud af Vinduet fra 2. Sal i St. Knudsgade 28. Den unge Mand, der har mistet sin Hustru og sit Barn under Epidemien, blev kørt paa Frederiksborg Hospital, hvor man meddelte, at han er sluppet overraskende heldigt fra Springet.

— Revkjævik, 22. Novbr. Islands Telegrambureau meddelte: Sygdommen er i Aftagende; men der er endnu mange Lungebetændelses-Patienter. Begravelserne begyndte i Gaar og vil blive fortsat med en Mængde af 20 om Dagen eller mere. Der er

aubnet et foreløbigt Hjem for foreldreløse Børn i Skolen, og der er allerede anbragt 30 Smaa-børn deri.

Den spanske Syge raser som bekendt med stor Voldsomhed baade paa Færøerne og Island. Fra Færøerne er der kommen Anmodning om Assistance, og Sundhedsstyrelsen har nu besluttet at forsøge at skaffe nogle Læger og Sygeplejersker, som er villige til at tage en Tur derop.

Fra Island har man derimod, efter hvad Stabslæge Norrie meddelte „Natt.“, intet hørt. Forøvrigt er Island den eneste Landsdel, der ikke sorteres under Sundhedsstyrelsen, da Island har sin egen Lægskole.

Efter Indstilling af Sundhedsstyrelsen har Justitsministeriet meddelt Kirkeministeriet, at der nu ikke fra Sundhedsstyrelsen er noget til Hinder for, at de i Anledning af Influenza-Epidemien træffe Forholdsregler mod Udbredelse af Smitte ved kirkelige Handlinger atter ophæves.

— Frivilligt Drengeforebund i Viborg, der tæller ca. 200 Medlemmer, har ifølge „Vib. Stifts.“ oprettet et Bureau, hvor de Forretninger, der i denne Tid lider under den megen Sygdom blandt Personalet, kan henvende sig og faa den haardt tiltrængte Hjælp, Drengene, der er mellem 13 og 17 Aar, vil staa til Disposition og hjælpe til med at faa Arbejdet fra Haanden.

I Følge Oplysninger til Amtslæge Lindahl spores der nu (24. Nov.) i Aarhus nogen Nedgang i Antallet af svære Tilfælde af Lungebetændelse i Forbindelse med spansk Syge; der er saaledes færre Hospitalsindlæggelser.

I Odder har den spanske Syge i den sidste Tid taget ret haardt fat, og der er mange ondartede Tilfælde af Lungebetændelse. I Fredags afgik fire Mennesker ved Døden, deriblandt den 31aarige, fhv. Hotelforpagter Hedemann, der blandt andet er kendt for sine Svømmeturer til Tunø. Det kniber med Plads paa Amtssygehuset, hvor desuden 12 Sygeplejersker er angrebne.

Den spanske Syge er i voldsom Tiltagen i Randers, og der indtræffer hver Dag Dødsfald. I Dag er en af Byens dygtige unge Forretningsmænd, Købmand Janus Nielsen, afgaaet ved Døden, 40 Aar gl. I Kommuneskolerne er 20 Lærere og 34 pCt. af Børnene syge, og Skolerne vil sandsynligvis blive lukkede. To Privatskoler har givet en Uges Ferie.

Viborg, 23. November. Den spanske Syge har i de sidste Dage grebet meget stærkt om sig i Viborg By, og hvert Døgn har nu 1—3 Dødsfald. Blandt de døde er den 32aarige Kaptajn Stensby og Overlæge, Dr. med. Ibsens Hustru, født Engell. Paa Telefoncentralen er alle Damerne paa 6 nær syge, og Centralen maa derfor lukke et Par Timer midt paa Dagen.

Horsens, 23. November. Lægernes Indberetninger fra Dagens Mandag til Torsdag i denne Uge viser, at der var i alt 274 Tilfælde med 358 i de tilsvarende Dage i forrige Uge. Herefter har Sundhedskommissionen besluttet fra Tirsdag at genaabe alle Byens Skoler undtagen Danseskoler, dog med visse Forbehold. Ved Hensyn til Forlystelserne vil der først blive truffet Beslutning paa Tirsdag.

Thorshavn (Færøerne) 23. Novbr. Den spanske Syge tager endnu stadig til i Thorshavn, hvor Adskillige er døde af Sygdommen. En Privatbygning er stillet til Raadighed som Hospital. Sygdommen optræder nu ogsaa i andre Egne paa Øen.

Medens Epidemien i Aarhus nu (1. Dec.) er i saa stærk Tiltagelse, at man har ment det forsvarligt at genaabe Forlystelserne, breder den sig stærkt i Omegnen. I Riis Skov-Kvarteret er der forefaldet flere Tilfælde; saaledes er alle Delta-gerne i et større Selskab, der

blev afholdt i Villakvarteret, blev syge. Paa Herregaarden Bidstrup er 15 Mennesker angrebne og 4 er døde af Sygdommen. Omkring Mørke, Rønde og Hornslet er Tilfældene meget talrige og optræder hyppigt i Forbindelse med Lungebetændelse. Bestyrerinden af Telefoncentralen i Rønde er død af Sygdommen.

Viborg, 30. November. Den spanske Syge har i Dag krævet et nyt Offer her, nemlig Overserent Charles Knudsen. Han forflyttedes den 16. November fra Odense hertil og blev straks efter Ankomsten syg. Han blev 36 Aar gammel.

Hedens Opdyrkning. En Række Forsøg. Viborg, 30. November. Paa et Møde i Sommer mellem Repræsentanter for Statens Forsøgsvirksomhed, Hedeselskabet og Hedebruget blev det besluttet at søge gennemført meget omfattende Forsøg vedrørende Hedens Opdyrkning. Ved et Møde i Gaar afgav et nedsat Udvalg i Følge „Vib. Stifts. Folkeblad“ en Indstilling, der gaar ud paa at udføre omfattende Bearbejdningsforsøg samt Kalk- og Mergelforsøg og Gødningsforsøg paa 3 forskellige Hedyper. Forsøgene anlægges ved Karup, Frederiks, i Grindsted og nord for Bur.

Udvalgets Indstilling blev vedtaget, og Ledelsen af Forsøgene blev overdraget Hedebruget i Forbindelse med et Forsøgsudvalg, bestaaende af Folketingsmand Westergaard, Forsøgsleder N. J. Nielsen og Propr. K. Tørborg-Nielsen.

En ny Mineulykke. En dansk Dampersprængt og en Mand omkommen. Skagen, 24. November. Det forlyder her med stor Bestemthed, at den danske Dampers „Uranienborg“ tilhørende Rhederiet C. K. Hansen, i Dag er stødt paa en Mine i Aalbækbugten, 6 Kvartmil fra Skagen. Skibets Tømmermand skal være omkommen, medens Resten af Besætningen er optaget af samme Selskabs Dampers „Elfsborg“, der i Eftermiddag Kl. 4 passerede Skagen for Sydgaende.

Ulykken skyldes sandsynligvis en drivende Mine, som man paa Grund af tæt Taage ikke har kunnet se fra Skibet.

Skagen, 24. November. „Uranienborg“ skal efter Minestødnningen være sunken 6—7 Kvartmil sydøst for Skagen. Dampers „Frederik VIII“, som i Nat kommer forbi med Krigsfanger, er adviseret om at tage sig i Agt for Vraget, der kun er lidet synligt.

Der synes i Følge „Skagens Av.“ ikke at være nogen Tvivl om, at Minefeltet nordøst for Herthas Flak med „Uranienborg“ har krævet sit femte Offer, saa at Minefaren i det paagældende Omraade, der strækker sig over nogle faa Kvadrantmil, stadig er meget stor, da der efter paalidelige Oplysninger endnu findes Snease af forankrede Miner i Farvandet.

København, 24. November. Firmaet C. K. Hansen meddelte: Den druknede Tømmermand hed Oluf Hægglund og var fra Skelleftea i Sverrig. Han var ugift. Baaden, der var bygget i 1894,

tilhørte Dampskibsselskabet „Dannebrog“ og var paa 1975 Brutto-Registertons, 1205 Netto-Registertons.

De engelske Krigsfangers Ankomst. Store Demonstrationer. København, 1. Decbr. De engelske Krigsfangers Ankomst i Aften til Frihavnen gav Anledning til store Demonstrationer fra den vældige Menneskemængde, der havde samlet sig i Frihavnen. Kl. 5 ankom Dronning „Maud“, der modtoges med tordnende Hurraraab, som besvaredes med samme Kraft af de engelske Fanger. Der syntes ikke at være Ende paa Demonstrationerne. I Mellemtiden ankom „Kong Haakon“, der ligeledes hilstes med stormende Begejstring.

Fra Skibene begav Fangerne sig til 2 Jernbanetog, der holdt paa Kajen. Under fornyede Leveraab fra Mængden og Fangerne satte Togene sig i Bevægelse for at føre Fangerne til Soldaterlejren ved Taastrup. Kl. 3½ var „Ficaria“ og „Primula“ ankomne fra Leith, hvor de havde afleveret en Transport af frigivne Fanger. „Kong Haakon“ og „Dronning Maud“ afgaar i Morgen igen til Tyskland for at hente en ny Transport.

Dødsfald. Læge Holger Kjeldskov-Hansen ved Svendborg Sygehus er død, 32 Aar gl.

Docent i Fysik ved Farmaceutisk Lærestalt og Polyteknisk Lærestalt, Dr. phil. Ferd. Barmwater er afgaaet ved Døden, 51 Aar gammel.

Direktør Einar Jespersen er i Følge „B. T.“ afgaaet ved Døden i Paris af spansk Syge, 55 Aar gl. Direktør Jespersen, der var en ældre Broder til Forlagsboghandler H. Jespersen, var født i Flensborg, var i en Del Aar Boghandler i Nakskov, men blev derefter administrerende Direktør for Nordisk Musikforlag i København.

Randers, 27. November. Fhv. Sognefoged Søren Koch i Nielstrup er i Gaar argaaet ved Døden, 82 Aar gl. Den afdøde, der var Veteran fra 1864, bar baade Dannebrogskors og Fortjenstmedaillen. Han var i en lang Aarrække Formand for Landbo-sparekassen i Randers og i 40 Aar Formand for Sognevurderingsmændene i den almindelige Brandforsikring.

Efter længere Tids Tavshed havde Harald Kilde kun faa Dage før sin Død udsendt en ny Bog „Jernet.“

Maler Johs. Koefoed, Nibe, er afgaaet ved Døden, 85 Aar gl. Han var født paa Bornholm, men har boet i Nibe i ca. 80 Aar.

Isenkræmmer Gabriel Petersen, N. Sundby, er afgaaet er afgaaet ved Døden efter et Aars tiltagende Svaghed.

Muremester J. C. Boye, Thisted, er afgaaet ved Døden, 94½ Aar gl.

Sagfører, forhv. Sparekassedirektør C. Hansen, Faaborg, er død, 78. Aar gl.

Kaptajn Stensby, Kompagnichef ved 6. Bataillons 4. Kompagni i Viborg, er død som Følge af spansk Syge, 32 Aar gl.

Bestlige Canadas
 „Overflodigheds Horn“
 Tilbyder Dem **Selbred og Rigdom**

Den bestlige Canada har i mange Aar tiltrukket sig alle de Bedste — det faaeste Land for dem, der producerer eller vil sælge deres Produkter. Den har et stort og veludrustet Handelsnet, som er i stand til at give fra 20 til 45 Procent af den sædvanlige Pris for alle de bedste Produkter. Mange Farme er betalte for et enkelt Aars Udsat. Et alle Aars, naar og 2000 bliver tilkomne. Den er den fremtidsfulde Fremgang og Afsættelse. Den er den bedste og mest betalt. Den er den bedste og mest betalt. Den er den bedste og mest betalt.

WESTERN CANADA
 Farm Lands
 Low Prices
 Wheat Belt of America

W. V. BENNETT, Room 200, Bee Bldg. Omaha, Neb.